

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 12 marca 2026 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Andrzej Stępka (przewodniczący)

SSN Małgorzata Wąsek-Wiaderek (sprawozdawca)

SSN Eugeniusz Wildowicz

w sprawie **M. M.** ,
skazanego za ciąg przestępstw z art. 190 § 1 k.k. i in.,
po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu w dniu 12 marca 2026 r.,
w trybie art. 535 § 5 k.p.k.,
kasacji Prokuratora Generalnego na korzyść skazanego,
od wyroku nakazowego Sądu Rejonowego w Brzegu
z dnia 4 kwietnia 2025 r., II K 95/25,

**uchyla pkt II zaskarżonego wyroku, to jest w części dotyczącej
orzeczenia o środkach karnych z art. 41a § 1 k.k., i sprawę w tym
zakresie przekazuje do ponownego rozpoznania Sądowi
Rejonowemu w Brzegu.**

Małgorzata Wąsek-Wiaderek

Andrzej Stępka

Eugeniusz Wildowicz

UZASADNIENIE

Sąd Rejonowy w Brzegu w dniu 4 kwietnia 2025 r., w sprawie II K 95/25, wydał wyrok nakazowy, mocą którego uznał M. M. za winnego ciągu trzech przestępstw kwalifikowanych z art. 190 § 1 k.k. w zb. z art. 216 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k., za który wymierzył mu jedną karę 10 miesięcy ograniczenia wolności, zobowiązując oskarżonego do wykonywania nieodpłatnej, kontrolowanej pracy na cel społeczny w wymiarze 30 godzin w stosunku miesięcznym (pkt I); na podstawie art. 41a § 1 k.k. orzekł wobec oskarżonego zakaz kontaktowania się z pokrzywdzonym M. M. w sposób bezpośredni, telefoniczny i za pośrednictwem Internetu oraz zakaz zbliżania się do niego na odległość mniejszą niż 50 metrów (pkt II); na poczet orzeczonej kary ograniczenia wolności zaliczył oskarżonemu okres zatrzymania w sprawie (pkt III) oraz orzekł o kosztach procesu (pkt IV). Wobec niewniesienia sprzeciwu przez żadną ze stron powyższy wyrok nakazowy uprawomocnił się.

Kasację od tego wyroku nakazowego, w trybie art. 521 § 1 k.p.k., wniósł Prokurator Generalny, na korzyść skazanego, zaskarżając go „w części dotyczącej orzeczenia o środkach karnych z art. 41a § 1 k.k. (pkt II części dyspozytywnej)” i zarzucając *„rażące i mające istotny wpływ na treść wyroku naruszenie przepisów prawa materialnego, a mianowicie art. 43 § 1 k.k. w zw. z art. 41a § 1 k.k. w zw. z art. 39 pkt 2b k.k., polegające na orzeczeniu wobec oskarżonego M. M. środków karnych w postaci: zakazu kontaktowania się z pokrzywdzonym M. M. w sposób bezpośredni, telefoniczny i za pośrednictwem Internetu oraz zakazu zbliżania się do niego na odległość mniejszą niż 50 metrów, bez wskazania okresów obowiązywania tych środków, podczas gdy przepis art. 43 § 1 k.k. wskazuje, że zakazy wymienione w art. 39 pkt 2-2b k.k. orzeka się w latach, od roku do lat 15, co obliguje sąd do określenia czasookresu obowiązywania wymienionych środków karnych”*, wnosząc o uchylenie wyroku w zaskarżonej części i przekazanie sprawy w tym zakresie Sądowi Rejonowemu w Brzegu do ponownego rozpoznania.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Kasacja okazała się oczywiście zasadna, co umożliwiło jej uwzględnienie na posiedzeniu w trybie art. 535 § 5 k.p.k.

W tej sprawie wobec skazanego M. M. orzeczono środki karne w postaci zakazu zbliżania się do pokrzywdzonego oraz zakazu kontaktowania się z nim bez

wskazania czasu trwania tych środków – punkt II wyroku nakazowego. Sąd rozpoznający sprawę, orzekając wobec skazanego, na podstawie art. 41a § 1 k.k., ww. zakazy nie dostrzegł, że zgodnie z dyspozycją art. 43 § 1 k.k., konieczne jest określenie czasu trwania tych środków karnych w granicach od roku do lat 15.

W orzecznictwie Sądu Najwyższego trafnie wskazuje się, że pominięcie wskazania czasu trwania nałożonych na sprawcę środków karnych stanowi rażące naruszenie prawa materialnego. W istocie taki brak prowadziłby do uznania, że orzeczone zakazy obowiązują bezterminowo. Jednak nie można przyjąć tego rodzaju domniemania, gdyż stałoby ono w sprzeczności z istotą orzekania środków karnych i byłoby sprzeczne z treścią Kodeksu karnego. Sąd oceniając potrzebę w zakresie prewencji oraz konieczności ograniczenia praw i wolności oskarżonego zobowiązany jest do precyzyjnego ustalenia intensywności reakcji karnej (por. wyroki Sądu Najwyższego: z dnia 27 marca 2024 r., I KK 37/24; z dnia 15 listopada 2022 r., I KK 379/22).

Trafnie wskazał Prokurator Generalny, że wywiedzenie kasacji w tej sprawie było konieczne z uwagi na brak możliwości doprecyzowania wyroku w postępowaniu wykonawczym. W związku bowiem z ustawowym wymogiem określenia w wyroku jak długo zakaz ma trwać, wykluczona jest możliwość precyzowania dopiero w postępowaniu wykonawczym okresu zakazu, a czasu jego obowiązywania nie da się określić wykorzystując dyspozycję art. 13 § 1 k.k.w. i zasadę *in dubio pro reo* (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 7 sierpnia 2024 r., III KK 297/24).

Rozstrzygnięcie w tej sprawie należało ograniczyć do uchylenia wyroku nakazowego Sądu Rejonowego w części dotyczącej orzeczenia o środkach karnych z art. 41a § 1 k.k., jako że nie zawiera on rozstrzygnięcia o wskazaniu czasu trwania zakazów zbliżania się i kontaktowania z pokrzywdzonym. W tym zakresie orzeczenie to nie odpowiada obowiązującym przepisom prawa materialnego, nakazującym orzekanie tych środków karnych na czas oznaczony, którego ramy wyznacza art. 43 § 1 k.k.

Przy ponownym rozpoznaniu sprawy Sąd Rejonowy powinien rozstrzygnąć ją w przekazanym mu zakresie, dostrzegając treść art. 43 § 1 k.k.

Mając na uwadze powyższe, należało orzec jak w sentencji wyroku.

[J.J.]

[a.ł.]

Małgorzata Wąsek-Wiaderek Andrzej Stępka Eugeniusz Wildowicz